

PROFETISCH GESPROKEN

David Devenish

David Devenish benadrukt het belang van profetie in het gemeentelven en hij moedigt ons allen aan deze gave op te wekken.

Uit het Nieuwe Testament blijkt duidelijk het belang van het profeteren in onze samenkomsten, of we nu met veel zijn of met weinig. Volgens 1 Korintiërs 14:1 moeten we alle gaven nastreven, maar vooral de gave van profetie. Profetie in onze samenkomsten is ook bedoeld om invloed te hebben op ongelovige bezoekers. 'Als allen profeteren' zal de ongelovige mogelijk overtuigd worden van zonde en uitroepen dat 'God inderdaad in uw midden is!' (1 Kor. 14:25). Het lijkt verder niet alleen iets voor enkelingen te zijn omdat Paulus duidelijk zegt dat wij allen één voor één kunnen profeteren (1 Kor. 14:31). 'Streeft ernaar te profeteren, en belemmert het spreken in tongen niet,' zegt hij dan nog een keer aan het eind van het hoofdstuk (1 Kor. 14:39).

Een bijzonder kenmerk van het tijdperk van de Heilige Geest (van de Pinksterdag tot aan de wederkomst) is dat er een overvloed aan het profetische zou moeten zijn. Joël voorzag dit toen hij profeteerde over de uitstorting van de Heilige Geest. Dit zou het bewijs hiervan zijn: 'uw zonen en uw dochters zullen profeteren' (Joël 2:28). Met andere woorden, profeteren zou niet meer alleen voorbehouden zijn aan een paar speciale profeten; het was iets dat onder heel Gods volk gedemonstreerd zou worden. Op de Pinksterdag citeerde Petrus Joëls profetie en zei dat 'die dagen' van de Geest nu waren aangebroken. Paulus zei tegen de gemeente in Korinte dat ze de profetieën niet moesten verachten (1 Tess. 5:20). Het lijkt erop dat terwijl de gemeente in Korinte misschien te ver ging doordat ze niet ordelijk met de gaven omsprong, de gemeente in Tessalonica het gevaar liep het profetische te verachten en het vuur van de Heilige Geest uit te doven. In werkelijkheid lopen wij, zelfs in de charismatische beweging, waarschijnlijk meer gevaar de fouten te maken van de Tessalonicenzen dan die van de Korintiërs.

Wat is profeteren?

Wat is profeteren eigenlijk? De gave van profetie is de speciale bekwaamheid die God aan leden van het lichaam van Christus geeft om door een goddelijk gezalfde uiting een directe boodschap van God te ontvangen en door te geven aan zijn volk dat bij elkaar komt, aan een paar van hen die groepsgewijs samenkomen of aan iemand van zijn kinderen afzonderlijk. Het is in wezen een besef van de nabijheid van Gods aanwezigheid dat tot uiting komt in zijn spreken tot ons. Het is geen voorbereid praatje met bijbelse uitleg - dat is onderwijs. Het blijft echter in overeenstemming met Gods geopenbaarde woord in de Bijbel.

Verschillende soorten profetieën

In het Nieuwe Testament worden verschillende aspecten van de profetische gave genoemd. Deze zouden we allemaal moeten terugzien in onze samenkomsten.

Kenmerkend voor profetie is dat God meestal spreekt om ons te sterken, te bemoedigen en te troosten. Veel woorden die we in onze samenkomsten krijgen, hebben duidelijk die strekking. Ze kunnen kort zijn, wat langer of wat ingewikkelder, maar ze zouden allemaal een bemoedigend effect moeten hebben op Gods kinderen. Zelfs als een profetisch woord een corrigerend aspect in zich heeft, moeten we het toch zien in de context van het versterken en bemoedigen van de gemeente.

Sommige profetische woorden zijn persoonlijk. Agabus bracht een dergelijk woord aan Paulus in Handelingen 21:11. Hij bracht niet alleen een heel specifiek persoonlijk woord, maar hij maakte het extra duidelijk door het uit te beelden. Ik heb een aantal keren meegemaakt dat een woord zo beeldend werd gebracht - onder invloed van de Heilige Geest - dat het duidelijker maakte wat God zei. Ik geloof echter dat dit eerder een uitzondering is dan regel omdat het anders ook weer een methode zou kunnen worden en zijn invloed zou verliezen. Soms dragen persoonlijke, profetische woorden een gave van de Heilige Geest over. Paulus verwijst naar zo'n profetisch woord in 1 Timoteüs 4:14, toen de oudsten Timoteüs de handen oplegden.

Sommige profetische woorden zijn voorspellend. In Handelingen 11:27-30 voorspelde Agabus een hongersnood. Let goed op de reactie van de gemeente van Antiochië. Zij reageerden niet afwachtend

maar handelden naar het profetisch woord en als gevolg daarvan kwamen middelen ter beschikking om de arme Judeese gemeenten te helpen toen de hongersnood werkelijk ontstond.

Profetische woorden kunnen duidelijk richting geven aan de gemeente. In Handelingen sprak de Heilige Geest in Antiochië en zei dat Barnabas en Saulus apart gezet moesten worden voor het werk waartoe ze geroepen waren. Merk op: dit woord kwam in de context van leiderschap. Ik kom hier nog op terug.

We mogen ook verwachten dat profetische woorden soms oprecht overtuigen van zonde. Dit gaat vaak samen met wat we 'woorden van kennis' noemen. Ik geloof dat het 'woord van kennis' een belangrijk wapen is in de profetische wapenrusting. Toen de vrouw in Johannes 4 Jezus hoorde zeggen dat zij 7 echtgenoten had gehad en nu leefde met een andere man, bleek uit haar antwoord dat ze zag dat Jezus een profeet was (Joh. 4:19). Ik geloof bijna zeker dat het dit soort profetische woorden waren in de gemeente in Korinte die ongelovigen konden overtuigen van zonde. Een paar jaar geleden kwam iemand in één van onze gemeentes in Bedford aarzelend naar voren en deelde een ogenschijnlijk ongewoon profetisch woord. Het waren maar twee woorden: 'winkeldiefstal' en 'Woolworths'. Later bleek dat er een bezoeker aanwezig was geweest die zich inderdaad had schuldig gemaakt aan winkeldiefstal in Woolworths.

Hoe moeten we deze woorden brengen?

Normaal gesproken moedig ik mensen aan om woorden gewoon door te geven op een geschikt moment tijdens de dienst. In kleinere gemeentes kan dat best vanaf waar men zit. In grotere gemeentes is het wellicht praktischer via een extra microfoon, voor in de zaal. Een microfoon helpt om een profetie beter te horen, het geeft profetie echter geen toegevoegde autoriteit. Persoonlijk ben ik geen voorstander van de gewoonte om elk woord door de voorgaande oudste te laten toetsen. Eén oudste zou dan in zijn eentje de profetische woorden beoordelen, dat lijkt niet zo op het NT gevoel van 'bediening van het lichaam' (body ministry). Ik denk dat het beter is om naar woorden te luisteren en ze vervolgens te toetsen. Natuurlijk zijn er hier uitzonderingen. Misschien voelt iemand zich niet zeker of is dit nieuw terrein voor hem en wil hij liever eerst wél een aanmoediging voor hij iets doorgeeft.

Ook als het woord zeer richtinggevend is voor het gemeentelieven of voor die betreffende samenkomst, dan is het verstandig het eerst te delen met degene die de dienst leidt. We moeten echter het formele karakter van het 'podium' zien te vermijden en zoveel mogelijk het gevoel van gezin en bediening van het lichaam stimuleren.

Wegen en toetsen

En hoe zit het met wegen en toetsen? Paulus moedigde ons duidelijk aan om dit te doen met profetische woorden. Het Nieuwe Testament raadt aan dit te doen na 2 of 3 profetische woorden. Ik wil hier niet wettisch over doen, maar het is nuttig om na een paar profetische woorden samen te vatten wat we geloven dat God in een samenkomst zegt, anders raken we de draad kwijt en kan het effect verloren gaan. Volgens mij betekent wegen niet alleen toetsen (1 Tim. 5:21) maar ook gewicht geven aan het gebrachte woord. Soms vindt het wegen misschien plaats door mensen te vragen op het woord te reageren. Als het woord in een of ander opzicht richtinggevend is voor het gemeentelieven, dan kunnen de oudsten misschien zeggen dat ze het woord in overweging zullen nemen en ook anderen vragen het mee te nemen in gebed, en het de oudsten meedelen, als zij het idee hebben dat God er iets over zegt. Het is heel belangrijk dat oudsten feedback geven aan de gemeente als er een belangrijk richtinggevend woord is geweest.

Hoe wegen we?

Het is uiteraard belangrijk dat we profetische woorden wegen door ze naast de Schrift te leggen. Wat God nú mogelijk tot ons wil zeggen, zal nooit in tegenspraak zijn met de Bijbel. In Handelingen 15 vatte Jacobus samen wat God in die vergadering zei door te verwijzen naar een bijbelse belofte uit het boek Amos. Profetie zal Christus de eer brengen. 'Het getuigenis van Jezus is de geest der profetie.' (Op. 19:10). We moeten ook de houding toetsen van de persoon die het profetische woord brengt. Wat gezegd wordt, kan uit drie bronnen afkomstig zijn. Het kan menselijk zijn, demonisch of van God. Soms kan in profeteren een sterk menselijke factor zitten en dat moet eruit gezeefd worden. Iemand heeft b.v. een sterke mening over een bepaald onderwerp; dit kan terecht zijn. Het is echter niet terecht om daar dan over te 'profeteren'. In zo'n geval kan hij misschien beter zeggen dat hij dat onderwerp sterk op zijn hart heeft. Slechts heel zelden heb ik profetische woorden gehoord die demonisch van oorsprong lijken vanwege de inhoud of vanwege de druk die ze op een samenkomst

kunnen leggen. Hier moeten we onze verantwoordelijkheid laten gelden en zeggen dat we geloven dat die bijdrage niet van God is. Het kan soms zelfs goed zijn om de persoon zijn profetie niet af te laten maken en hem halverwege te stoppen.

Het is belangrijk om te zeggen dat veroordeling niet van God is. We moeten een onderscheid maken tussen overtuiging van zonde - wat specifiek is en berouw vereist - en algemene veroordeling. Soms proberen mensen veroordelende profetieën in deze tijd te rechtvaardigen, dat gebeurt dan vanuit een verkeerd begrip van de oudtestamentische profeten en de manier waarop zij boodschappen brachten. Wij leven nu in de tijd van het Nieuwe Testament wanneer er - prijs God - 'geen veroordeling is voor hen, die in Jezus Christus zijn' (Rom. 8:1). Bovendien spraken de profeten in het Oude Testament over specifieke zonden die ze concreet veroordeelden. Dat is het werk van de Heilige Geest. Zij brachten niet eenvoudigweg 'totale veroordeling'.

Als profetie voorspellend of richtinggevend is, moeten we kijken naar profetieën die dat bevestigen. God spreekt misschien meer dan één keer en dergelijke profetieën zullen meestal na een tijdje door anderen worden bevestigd. Het kan nuttig zijn dit in een samenkomst te zeggen. Als ik iets doorgeef aan een persoon of aan een gemeente wat specifiek richtinggevend is, dan vraag ik God om een 'woord van kennis' naast mijn profetie. Ik kreeg eens een profetie die inhield dat iemand evangelist zou worden. Omdat dit zo richtinggevend was in zijn leven, vroeg ik God om een woord van kennis. Ik kreeg onmiddellijk het gevoel dat God zei dat deze persoon recentelijk in elkaar was geslagen. Mijn richtinggevende profetie kreeg zo meer gewicht en geloofwaardigheid, want de feiten bleken juist. Bij voorspellende profetie moeten we echter de 'impliciete voorwaarde' van de meeste profetieën niet uit het oog verliezen. We kunnen woorden horen over verbazingwekkende dingen waarvoor we in de toekomst gebruikt gaan worden. Als we echter niet doorgaan om goddelijke levens te leiden en misschien alvast te trainen voor wat God voor ons heeft, dan moeten we niet verbaasd staan als de profetieën niet in vervulling gaan.

We moeten ook erkennen dat sommige mensen met een opmerkelijk inzicht en een gevestigde profetische gave het soms fout kunnen hebben. We moeten in onze tijd niemand de status van 'onfeilbare profeet' toedichten.

Laat ik nog iets zeggen over persoonlijke profetieën. Deze worden vaak gegeven in 'ministry times' na de dienst. Zelf ontmoedig ik dit 'één op één' profeteren. Alle profetie moet n.l. gewogen en getoetst worden en het is daarom belangrijk dat er mensen bij zijn die in staat zijn de woorden te wegen en te toetsen. Ik vind het 't prettigst om persoonlijke woorden publiekelijk door te geven zodat ze kunnen worden getoetst. Dit kan misschien een beetje eng zijn voor iemand die daar nog niet zoveel ervaring mee heeft gehad. Het belang van toetsen is dan alleen nog maar relevanter! Wanneer je een persoonlijke profetie brengt, is het nuttig om dat in het bijzijn van een of twee anderen te doen. Kies niet lukraak een paar mensen uit, die bezitten misschien niet de rijpheid om de profetie te toetsen. Mensen die een zekere mate van gezag hebben in de plaatselijke gemeente en die op de hoogte zijn van de omstandigheden van de desbetreffende persoon, verdienen de voorkeur.

Hoe beginnen we?

'Alles goed en wel' zeg jij nu, 'maar hoe begin ik te profeteren?' Allereerst wil ik je aanmoedigen om er geloof voor te hebben. Paulus zei: 'Ik wilde wel, dat gij allen in tongen spraakt, maar liever nog, dat gij profeteerdet' (1 Kor. 14:5). De meeste van jullie die gedoopt zijn in de Heilige Geest, zullen zonder problemen het geloof hebben om in tongen te spreken. Dit zelfde geloof is voor ons beschikbaar om te profeteren.

Laat me concreet worden. Als je voor het eerst een profetie brengt, dan heb je het gevoel dat je iets van God gehoord hebt en je gaat erover nadenken. Dit kan gepaard gaan met natuurlijke gevoelens zoals een gespannen gevoel in je maag of klamme handen. Je wordt zenuwachtig omdat God tegen je spreekt en er misschien iets van je verlangd wordt. Soms heb je het gevoel dat Gods hand op je rust die je a.h.w. dwingt om naar voren te gaan. Het is vaak nuttig om God om bevestiging te vragen. Soms vind je in iemands gebed of in een daarna gezongen lied een duidelijke aanwijzing van wat jij gelooft dat God tegen je zegt. Zie dat als een aanmoediging. Vraag ook of God het woord verder wil uitleggen. Misschien heb je een beeld gekregen, dan kun je God vragen om toelichting en om een interpretatie. Een profetisch beeld vervaagt niet, wordt niet verwarrend. Het wordt duidelijker en gewoonlijk geeft God enige uitleg.

Soms brengt iemand anders het woord dat jij van plan was door te geven. Op zo'n moment zou je negatief kunnen worden en het gevoel hebben dat je God niet goed begrepen hebt. Zie het liever als een bemoediging. God bevestigt hiermee dat je begint te leren luisteren naar zijn stem.

Er zijn verschillende manieren om profetieën te brengen en we moeten ook hierin gevoelig zijn voor de ingevingen van God. Soms vertellen we het bééld omdat het mensen zal helpen begrijpen wat God zegt, en vervolgens leggen we het uit. Soms spreken we alleen wóórden van interpretatie uit, hoewel we misschien wel een beeld hebben gezien. Soms is het nuttig, zoals al eerder gezegd, om onze woorden te laten vergezellen van een hándeling. In het geval van een persoonlijk pastoraal gesprek kan een profetisch woord aan ons worden gegeven als een aanmoediging om gerichte, relevante vragen te stellen en niet om het als profetie uit te spreken.

Het is heel belangrijk om te leren gehoorzamen aan de ingevingen van God. Soms is dit best gewaagd. Het ontwikkelt echter onze bekwaamheid om de stem van de Herder te horen.

Er zijn nog andere zaken om in overweging te nemen als we ons gaan begeven op het pad van profetie. De Bijbel zegt dat ons profeteren 'onvolkomen' is. Dit betekent dat delen juist kunnen zijn en delen niet. We hebben aanmoediging nodig maar ook correctie t.a.v. de manier waarop we het woord gebracht hebben, t.a.v. de inhoud en de timing etc. Als we geen correctie kunnen ontvangen, dan kunnen we ons niet werkelijk begeven op het profetische vlak.

Wees zeer voorzichtig met zulke zaken als manipulatie. We kunnen soms proberen verandering te brengen in situaties of in het denken van bepaalde personen door te spreken in de vorm van een profetie wanneer we in werkelijkheid alleen maar een mening weergeven. Ook moeten we erg voorzichtig zijn met voorspellingen in tijd. Omdat de profeet het woord in de tegenwoordige tijd 'ziet', kan hij er wel eens ver naast zitten wat betreft de echte tijd. Ook moeten we profetieën uitsluiten die te maken hebben met evt. huwelijkspartners en moeten we heel voorzichtig zijn met profetieën die betrekking hebben op mensen in emotionele situaties, zoals bij ongeneeslijke ziektes. Als je werkelijk een woord ontvangt over iemands genezing dan zou dit je moeten aanmoedigen om nog vuriger te bidden. Het is meestal niet juist om zoiets te delen in traumatische situaties.

Profetische bediening is een vitaal onderdeel van het leven van een gezonde gemeente. Het is van wezenlijk belang dat we ruimte maken voor de Heilige Geest om zo tot ons te spreken, terwijl we de juiste bijbelse 'voorzorgsmaatregelen' in acht nemen om echtheid/authenticiteit te garanderen.

*Oorspronkelijke titel: Profetically Speaking
NFI magazine . issue 12 . winter 2001*